

УДК 658.14

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Студ. А.С. Шаповал
Наук. керівник А.О. Цибань
Черкаський державний бізнес-коледж

Сьогодні інноваційний шлях розвитку є невід'ємною або навіть визначальною складовою економічного зростання будь-якої країни світу. Досвід інших країн засвідчує, що лише за умови широкого впровадження інноваційних розробок можливо наповнити як український, так і світовий ринки конкурентоспроможною продукцією вітчизняного виробництва в Україні.

Тому, використання інноваційних продуктів і технологій має скласти основу конкурентної боротьби та стати одним із чинників отримання конкурентних переваг вітчизняним виробникам. Пік інноваційної активності в Україні зафіксовано в 2012 році з показником 17,4% від загальної кількості підприємств. Спад активності підприємства починається з 2013 року та триває до сьогодні. Найбільша кількість промислових підприємств, що займалась інноваційною діяльністю зафіксована в 2013 році (1715 одиниць). На жаль, не інноваційними підприємствами було 85,4% від загальної кількості підприємств.

Слід зазначити, що існує прямий зв'язок між розміром підприємства і його рівнем інноваційності, оскільки для впровадження інновацій необхідно мати певну кількість персоналу, задіяного у виконанні наукових досліджень і розробок. Відповідно найвища частка як технологічно інноваційних, так і нетехнологічно інноваційних підприємств була серед великих підприємств (32,9% і 20,7% відповідно). За видами економічної діяльності найвища частка інноваційних підприємств належить до переробної промисловості (20,3% станом на кінець 2014 року).

Загальний обсяг фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств у 2014 р. становив 7695,9 млн. грн. або 0,5% ВВП (2013 р. - 9562,63 млн. грн.). Низький рівень інноваційної активності обумовлено необхідністю великих фінансових витрат (інноваційних витрат), найбільша частина яких пов'язана з придбання машин та обладнання. Основним джерелом фінансування інноваційної діяльності залишаються власні кошти, питома вага яких у 2014 р. складала 64 % від загального обсягу фінансування технологічних інновацій.

Основою інноваційної діяльності є науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи. Загальний обсяг внутрішніх витрат на виконання НДДКР у 2014 р. промислових підприємств України становив 1221,43 млн. грн. Основну частину коштів, від загального обсягу фінансових вкладень, було виділено на виробництво харчових продуктів – 24,2%; виробництво машин і устаткування – 14,4% та виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів – 10,6%.

Основними проблемами фінансової підтримки розвитку інноваційної діяльності в Україні є недосконалість законодавчої бази щодо регулювання інвестиційної діяльності в інноваційній сфері, низький рівень та некоординованість залучення іноземних та вітчизняних інвестицій, її неповноцінна фінансова підтримка. Державі потрібно створити сприятливі умови для залучення зарубіжних і вітчизняних інвесторів і суттєво збільшити обсяги фінансування підприємств як тих галузей, де вони вже мають певні здобутки, так і нових галузей і сфер вітчизняного виробництва. Також треба здійснити: законодавчі зміни щодо системи пільг та стимулів у галузі інноваційної діяльності; створити спільний фонд фінансування наукової та інноваційної діяльності; створити інноваційну інфраструктуру на загальнодержавному та регіональному рівні; розвиток та посилення дії фінансово-кредитних інститутів, що забезпечують безперервність фінансування інноваційних проектів (венчурні компанії, інноваційні фонди); залучити до інвестиційної діяльності банківський сектор економіки не як кредитора, а як партнера реалізації інноваційних проектів.